

2. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В.Д. Бакуменко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
3. Василенко И.А. Государственное управление в странах Запада; США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие / И.А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2000. – 200 с.
4. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – С. 306.
5. Корнієнко В.О. Інститути громадянського суспільства та української держави: правові витоки. – Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v29/42.pdf>
6. Малиновський В.Я. Державне управління : навч. посіб. / В.Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. – 558 с.
7. Мельник А.Ф. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
8. Оболенський О.Ю. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни – Публічне управління: наукова розробка / О.Ю. Оболенський, С.О. Борисевич, С.М. Коник. – К. : НАДУ, 2011. – 56 с.

Мороз Д.А., Ліщук Ю.Г.

студентки,

Науковий керівник: Гарбінська-Руденко А.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Університет державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ МИТНИХ ПРАВИЛ

Правоохоронний напрямок роботи – один із пріоритетних у діяльності митних органів. Згідно з п. 10 ст. 544 МКУ запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушеннями митних правил (ПМП) на всій митній території України є одним з основних завдань митної служби України. Проте протягом останнього періоду незважаючи на набуття чинності з 01 червня 2012 р. нового МКУ, проблеми, пов'язані з правильною та повною кваліфікацією порушень митних правил залишаються, що досить часто призводить до унеможливлення притягнення громадян та посадових осіб підприємств до відповідальності через недосконалість формулювання окремих диспозицій статей, відсутності практики застосування чинних норм митного законодавства тощо. Однією зі складових ефективного

застосування відповідної норми митного законодавства є саме правильна кваліфікація ПМП, оскільки кваліфікація адміністративних деліктів – це встановлення і процесуальне закріплення точної відповідності ознак вчинених особою протиправних дій або бездіяльності до ознак складу делікту, передбаченого адміністративним законодавством [1, с. 146].

У зв'язку з чим, правозастосовна практика митних органів під час кваліфікації деяких ПМП потребує законодавчого вдосконалення.

Питання кваліфікації ПМП, як і взагалі адміністративних правопорушень, не отримали належної уваги з боку вчених-адміністративістів, не стали предметом комплексних наукових досліджень у галузі митного права.

Деякі питання кваліфікації окремих видів адміністративних правопорушень висвітлено в наукових працях С.В. Ващенко, Д.П. Калаянова, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, В.В. Ліпинського, В.П. Петкова, О.І. Остапенка, М.М. Тищенко та ін.

Кваліфікація адміністративних деліктів – один з етапів використання адміністративно-правової норми, метою якої є встановлення підстав для застосування адміністративної відповідальності до особи, що вчинила протиправні дії. Правильна кваліфікація розмежовує деліктні та неделіктні дії й забезпечує законність прийняття рішення про відповідальність порушника та здійснення згідно із законом необхідних адміністративно-процесуальних дій [1, с. 149]. Проте правозастосовна практика митних органів під час кваліфікації окремих видів ПМП потребує законодавчого вдосконалення та вирішення низки проблемних питань, які пов'язані з притягненням правопорушників до відповідальності. Проблемною у правозастосовній практиці митних органів є ст. 468 «Порушення режиму зони митного контролю», оскільки законодавець не визнає суб'єктом даного правопорушення посадових осіб, які здійснюють митний контроль, державний санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фіто-санітарний, екологічний та радіологічний контроль [2]. Водночас є й інші державні службовці, які перебувають або можуть перебувати в зоні митного контролю через виконувани ними повноваження, пов'язані з виконанням функцій нагляду за дотриманням законності в діяльності митних органів або контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон, а саме працівники органів прокуратури, СБУ, МВС, військовослужбовці Прикордонної служби [3; 4; 5; 6]. При цьому виникають певні ситуації, пов'язані з колізіями відповідних норм законодавчих актів, оскільки галузеві законодавчі акти, що регламентують діяльність вищезазначених правоохоронних органів, дозволяють за наявності певних підстав перебувати в зоні митного контролю, однак перебування громадян за чинним Митним кодексом

допускається тільки з письмового дозволу керівника митного органу або особи, яка виконує його обов'язки. Отже, основні правоохоронні органи, що є головними суб'єктами боротьби з протиправними проявами при чинній нормативно-правовій базі, мають певні перешкоди для ефективного здійснення повноважень щодо боротьби з правопорушеннями, зокрема митного законодавства.

Відповідно до ст. 469 МКУ «Неправомірні операції з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем» тягнуть за собою відповідну санкцію, згідно з частиною цієї статті, за якою кваліфіковано діяння.

Для вдосконалення митного законодавства зазначену частину норми слід викласти в редакції: “здійснення операцій з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем, а саме зміна їх стану, користування або розпорядження ними без дозволу митного органу. Крім того, ще один основний недолік зазначеної статті – відсутність у диспозиції статті такого поширеного предмета правопорушення, як транспортні засоби. Таким чином, якщо громадянин переміщує валюту, незадекларовану усно або письмово залежно від суми, то його діяння не слід кваліфікувати за ст. 472 «Недекларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення», оскільки згідно зі ст. 4 МКУ до поняття “товари” входять валютні цінності, зокрема валюта. Проблемою залишається також порядок розгляду справ за ст. 204-1 КУпАП та 481 МК України. Так, за кожним фактом виявлення товарів, які правопорушники незаконно переміщують поза митним контролем, військовослужбовці. Важко погодитися із законодавцем, що переміщення товарів і транспортних засобів поза митним контролем із використанням незаконного звільнення від митного контролю внаслідок зловживання службовим становищем виключно посадової особи митного органу (ст. 482 МКУ). Зауважимо, що контроль за додержанням режиму в пунктах пропуску через державний кордон України покладено на військовослужбовців Державної прикордонної служби України. Тому в'їзд у пункт пропуску, переміщення в його межах, а також виїзд із нього регулюють зазначені посадові особи. Проте слід розмежовувати недоставляння загалом, яке змушує митні органи вживати відповідні заходи щодо розшуку товарів, транспортних засобів і правопорушника, та порушення строку доставки товарів, транспортних засобів у режимі транзитних перевезень, при цьому максимальне покарання правопорушника, передбачене ч. 3 цієї статті становить 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Для додержання одного з основних принципів адміністративної відповідальності – відповідності провини й покарання, вважаю за

доцільне підвищити розмір штрафу за недоставляння товарів, транспортних засобів взагалі або передбачити конфіскацію товарів, транспортних засобів комерційного призначення в разі невивезення за межі України в зазначеному режимі. Недоліком чинного Митного кодексу є й формулювання диспозиції ст. 481 «Перевищення строку тимчасового ввезення або тимчасового вивезення товарів», оскільки предметом даного правопорушення законодавець вважає тільки товари, але якщо звернути увагу на те, що поняттям «товари» згідно зі ст. 4 МКУ не охоплюються транспортні засоби комерційного призначення, то фактично це позбавляє можливості покарати винного в цій ситуації. Не виправлено недолік попереднього МКУ, пов'язаний з установленням відповідальності за операції з товарами і транспортними засобами, незаконно ввезеними на митну територію України. Він полягає в тому, що диспозиція ст. 484 МК визначає відповідальність за зберігання, перевезення, придбання чи використання товарів, транспортних засобів комерційного призначення, ввезених на територію України виключно поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю. Окрім цих способів вчинення правопорушення існують й інші шляхи їх незаконного переміщення в Україну, а саме: через недекларування, видачу без дозволу митного органу, втрату, порушення зобов'язання про зворотне ввезення чи транзит тощо. І в разі їх зберігання, перевезення, придбання чи використання товарів, транспортних засобів комерційного призначення ввезених іншими способами, не зазначеними в диспозиції статті, то особа не підлягає відповідальності за порушення митних правил, а товари та транспортні засоби – вилученню з подальшою конфіскацією.

Зазначені диспозиції проаналізованих статей мають бути сформульовані точніше, не припускати подвійних трактувань під час кваліфікації правопорушення. Тому, вважаю, що проведений аналіз та запропоновані зміни до чинного митного законодавства сприятиме усуненню недоліків під час притягнення правопорушників до відповідальності, позитивно вплине на правозастосовну практику митних органів і судів та набуде юридичної довершеності.

Список використаних джерел:

1. Матіос А. В. Адміністративна відповідальність посадових осіб / Матіос А. В. – К. : Знання, 2007. – 223 с.
2. Митний кодекс України // Голос України. – 2012. – № 73–74.
3. Про прокуратуру : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793. Адміністративне та митне право Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право», № 2 (9), 201212 11

4. Про Службу безпеки України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

5. Про міліцію : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 4. – Ст. 20.

6. Про Державну прикордонну службу України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 27. – Ст. 208.

7. Кувакін С. В. Проблемні питання кваліфікації окремих видів порушень митних правил / Кувакін С. В., Ліпінський В. В. // Вісник АМСУ. Серія “Право”. – 2008. – № 1 (1). – С. 51–55.

8. Суворкін В. А. Ефективність законотворчої діяльності в боротьбі з митними правопорушеннями / В. А. Суворкін // Митна справа. – № 4. – 2008. – С. 3–8.

Самойлова О.В.

студентка,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

МІСЦЕ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ТЛУМАЧЕННІ ЗАГАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ТА ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята в 1950 р. в м. Римі (далі – Конвенція), яка ратифікована Україною в 1997 р., займає особливе місце в системі міжнародно-правового захисту прав людини. Конвенція є не лише актом міжнародного права, а й частиною національного законодавства України, згідно з ч. 1 ст. 9 Конституції України. Варто відзначити, що права та свободи, що містяться в Конвенції, являють собою мінімальні європейські стандарти прав людини, які мають бути в основі діяльності держав-учасниць у галузі дотримання прав. Застосовуючи ці стандарти у законодавстві та правозастосовній практиці держави-члени Ради Європи, у той же час залишають за собою свободу вибору засобів застосування цих стандартів.

Судова практика Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) базується на реалізації принципів Конвенції. Оскільки Конвенція відзначається високим рівнем абстрактності, насиченістю оціночними поняттями («розумний строк», «достатньо часу й можливостей»,